

The First Nine

היסוד הראשון – מציאות הבורא ישתבח. והוא, שיש שם¹ נמצא באפן השלם שבאפני המציאות, הוא עלת מציאות הנמצאות כלם, וכו' קיום מציאותם, וממנו נמשך הקיום². ואלו העלינו בדעתנו הסתלקות מציאותו – היתה בטלה מציאות כל נמצא, ולא היה נשאר נמצא בלתי תלוי במציאותו³; ואלו העלינו בדעתנו הסתלקות הנמצאות כלם זולתו – לא היתה בטלה מציאותו יתעלה ולא היתה חסרה, לפי שהוא יתעלה בלתי זקוק⁴ במציאותו לזולתו, וכל מה שזולתו – מן השכלים, רצוני לומר: המלאכים, וגרמי הגלגלים, ומה שתחתיהם – הכל זקוק במציאותו אליו. וזה היסוד הראשון, הוא שמורה עליו דבר "אנכי ה'" וכו'⁵.

1

והיסוד השני – יחודו יתעלה. והוא, שזה שהוא עלת הכל – אחד. לא כאחד הסוג⁶, ולא כאחד המין, ולא כאיש האחד המרכב, אשר יחלק לאחדים רבים, ולא אחד כגוף הפשוט האחד במינו, אשר יקבל החלקה⁷ לאין סוף, אלא הוא יתעלה אחד באחדות שאין כמותה אחדות בשום פנים. וזה היסוד השני, הוא שמורה עליו מאמר⁷: "שמע ישראל ה' אל הינו ה' אחד".

2

והיסוד השלישי – שלילת הגשמות ממנו. והוא, שזה האחד אינו גוף ולא כח של גוף⁸, ולא יארעהו מארעות הגופות, כמו התנועה והמנוחה, לא בעצם ולא במקרה. ולפיכך שללו ממנו, עליהם השלום, החבור והפרוד, ואמר⁹: "לא ישיבה ולא עמידה, ולא ערף ולא עפוי", רצונם לומר: לא פרוד, והוא ערף, ולא חבור, לפי שעפוי מאמר¹⁰: "ועפו בכתף פלשתים", כלומר: ידחפום בכתף, להתחברם בהם. ואמר הנביא: "ואל מי תדמיון אל" וכו'¹¹, "ואל מי תדמיוני ואשנה" וכו'¹², ואלו היה גוף – היה דומה לגופים. וכל מה שבא בכתבי הקדש מתאורו בתאורי הגופים, כמו ההעתק¹³, והעמידה, והישיבה, והדבור וכיוצא בזה – הכל דרך השאלה, וכמו שאמר¹⁴: "דברה תורה כלשון בני אדם". וכבר דברו אנשים¹⁵ בזה הענין הרבה. וזה היסוד השלישי, הוא שמורה עליו מאמר¹⁶: "כי לא ראיתם כל תמונה", רצונו לומר: לא השגתם אותו בעל תמונה, לפי שהוא, כמו שאמרנו, אינו גוף ולא כח של גוף.

3

והיסוד הרביעי – הקדמות. והוא, שזה האחד המתאר הוא הקדמון בהחלט, וכל נמצא זולתו הריהו בלתי קדמון ביחס אליו. והראיות לזה בכתובים רבות. וזה היסוד הרביעי, הוא שמורה עליו מאמר¹⁷: "מענה אלהי קדם". ודע¹⁸, כי היסוד היותר גדול של תורת משה רבנו, הוא היות העולם מחדש, המציאו ה' וכראו אחר ההעדר הגמור. וזה שתראני סובב סביב ענין קדמותו¹⁹ על דעת הפילוסופים, הוא כדי שיהיה המופת על מציאותו יתעלה – מחלט, כמו שבארתי ובררתי ב'מורה'²⁰.

4

והיסוד החמישי – שהוא יתעלה הוא הראוי לעבדו ולגדלו, ולפרסם גדלתו ומשמעתו, ולא יעשה כן למי שהוא תחתיו במציאות, מן המלאכים, והכוכבים והגלגלים, והיסודות ומה שהרכב מהם, לפי שהם כלם מטבעים על פעלותיהם, אין שלטון להם ולא בחירה מבלעדי רצונו יתעלה. ואין לעשותם אמצעים בשביל להגיע אליו, אלא אליו יתעלה יכוננו המחשבות, וינח מה שזולתו. וזה היסוד החמישי, הוא האזקרה על עבודה זרה, ורב התורה מזהרת עליה.

5

Summary of first group (1-5):

והיסוד הששי – הנבואה. והוא, לידע שזוה המין האנושי ימצאו בו אנשים שיש להם טבעים מעלים מאד ושלמות רבה, ויכוננו נפשותיהם עד שיקבלו צורת השכל, ואחר כן ידבק אותו השכל האנושי בשכל הפועל, וישפע עליהם ממנו שפע²¹ נכבד, ואלה הם הנביאים, וזו היא הנבואה וזה ענינה. ובאור זה היסוד בשלמות יאריך מאד. ואין כונתנו להביא מופת על כל יסוד מהם, ולבאר אפני השגתו, לפי שזה הוא כלל החקמות פלו, ואמנם נזכרם על דרך ההודעה בלבד. ופסוקי התורה מעידים על נבואת נביאים רבים.

6

והיסוד השביעי – נבואת משה רבנו. והוא, להאמין שהוא אביהן של כל הנביאים²² שלפניו ושל אחריו, כלם הם תחתיו במדרגה, והוא בחיר ה' מפל המין האנושי, המשיג ממנו יתעלה יותר ממה שהשיג וישיג כל אדם שנמצא ושימצא. ושהוא, עליו השלום, הפליג בהתעלות מן האנושות²³ עד שהשיג המדרגה המלאכית, ונהיה במדרגת המלאכים, לא נשארה לו מחצה שלא קרעה, ולא עקבו מעכב גופני, ולא פגמו שום חסרון, לא מעט ולא רב, ונתבטלו ממנו הפחות הדמיוניים והחושניים בהשגותיו, ונדהם כחו המתעורר, ונשאר שכל בלבד. ולזה הענין נאמר עליו²⁴ שהיה מדבר עם ה' ללא אמצעות המלאכים. והייתי רוצה לבאר כאן זה הענין הנפלא, ולפתח מנעולי פסוקי התורה, ולבאר ענין "פה אל פה"²⁵ וכל זה הפסוק, וזולתו מענינו, לולא שראיתי כי אלה הענינים דקים מאד, ויצטרכו להרחבה רבה והקדמות ומשלים, ושתבאר תחלה מציאות המלאכים וחלוק מדרגותיהם מן הבורא, ושתבאר שידוע דבר בנבואה, ויעמד עד שיתנבא בו אחר ימים או אחר חדשים, או לא יודיעוהו אותו כלל. וכבר ראינו מהם מי שהכין עצמו בהרחבת נפשו ונפוד מחשבתו, כמו שעשה אלישע, באמר⁴⁰: "ועתה קחו לי מגן", ובאתהו הנבואה. ואין זה הכרחי שיתנבא כאשר יכין עצמו. ומשה רבנו, כאשר רצה – אמר⁴¹: "עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם". ואמר⁴²: "דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת", ואמר⁴³: "אהרן בכל יבוא, ואין משה בכל יבוא".

7

8

והיסוד השמיני – הוא תורה מן השמים. והוא, להאמין שכל התורה הזאת המצויה בידינו היום הנה – היא התורה הנתונה למשה, ושהיא כלה מפי הגבורה, רצוני לומר: שהגיעה אליו כלה מאת ה', בהגעה אשר תקרא על דרך השאלה 'דבור', ולא ידע איכות זאת ההגעה אלא הוא, עליו השלום, אשר הגיעה אליו. ושהוא במדרגת סופר, שקוראים לו והוא כותב כלה, דברי ימיה⁴⁴ וספוריה ומצוותיה, וכך נקרא⁴⁵: 'מחוקק'. ואין ה'בדל בין "וכני חם כוש ומצרים ופוט וכו' וכו'"⁴⁶, "ושם אשתו מהני]טבאל בת מטרד"⁴⁷, או "אנכי ה'"⁴⁸, ו"שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד"⁴⁹, הפל מפי הגבורה, והפל תורת ה' תמימה, טהורה, קדושה, אמת. ולא היה מנשה אצלם⁵⁰ כופר ומתעתע יותר מכל כופר, אלא מפני מחשבתו כי בתורה לב וקלפה, וכי אלו דברי הימים והספורים אין תועלת בהם, וכי הם מאת משה. והוא ענין "אין תורה מן השמים", אמרו⁵¹, שהוא המאמין כי כל התורה כלה מפי הגבורה, חוץ מפסוק אחד, שלא אמרו הקב"ה, אלא משה מפי עצמו, וזה הוא: "דבר ה' בזה"⁵², יתעלה ה' ממאמר הכופרים. אלא כל מלה⁵³ ממנה יש בה חכמות ופלאים למי שהבינו⁵⁴ ה', ולא תשג תכלית חכמתה, "ארצה מארץ מדה ורחבה מני ים"⁵⁵. ואין לאדם אלא להלך בעקבות דוד משיח אלהי יעקב, אשר התפלל⁵⁶: "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". וכמו כן פרושה המקבל – הוא גם כן מפי הגבורה, וזה אשר נעשה היום מתאר הסכה והלולב והשופר והציצית והתפלים וזולתם – הוא בעינו התאר אשר אמר ה' למשה ואמר לנו, והוא מוסר שליחות, נאמן במסירתו. והמאמר המורה על זה היסוד השמיני, הוא אמרו⁵⁷: "בזאת תדעון כי ה' שלחני וכי לא מלבי".

9

והיסוד התשיעי – הבטול⁵⁸. והוא, שזאת תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' וזולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה, לא בכתוב ולא בפרוש. אמרו⁵⁹: "לא תסף עליו ולא תגרע ממנו". וכבר בארנו מה שראוי לבאר ביסוד הנה בפתיחת זה החבור⁶⁰.

Summary of second group (6-9):